

BARN OCH UNGAS DELAKTIGHET OCH AKTÖRSKAP I MÖTET MED SOCIALTJÄNSTENS ÖPPENVÅRD

*Annica Markström
Malmö universitet, Malmö stad*

LYSSNAR VI PÅ BARNEN?

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Trots att barns rättigheter är ett aktuellt ämne inom socialtjänsten, så kan det vara svårt att navigera i ärenden där barnet och förälderns problembeskrivning skiljer sig åt. Sverige praktiserar familjestödsmodellen, som innebär att insatser planeras och bedrivs i samråd med familjen. I praktiken innebär det att föräldrarna deltar frivilligt och också sätter villkoren för barnens deltagande. Det tycks som att barnets och förälderns problembeskrivning kan stå i kontrast till varandra och under ärendets gång genom socialtjänstens handläggning stärks förälderns problembeskrivning på bekostnad av barnets.

Hur påverkar då detta socialtjänstens öppenvårdsinsatser och barnens aktörskap och delaktighet i behandlingsprocessen? När familjerna kommer till öppenvården stärks föräldrarnas röster ytterligare, i arbetet att skapa allians med föräldrarna för att motivera till den frivilliga insatsen. Insatserna riktas sedan mestadels till familjen som helhet, vilket ofta betyder att insatsen riktas till föräldrar med antagande om att stöd till föräldrarna innebär stöd till barnen. Detta trots att det finns tecken på att insatserna blir mer framgångsrika om vi lyssnar mer på barnen. Det finns därmed ett behov av att undersöka barn och ungas delaktighet och aktörskap i insatsfasen.

HUR SKAPAS BARNNS DELAKTIGHET OCH HUR SYNLI GGÖRS AKTÖRSKAP?

Studiens syfte är att undersöka hur barn och ungas delaktighet skapas i öppenvårdskontakten, samt hur barns aktörskap synliggörs i mötet med socialtjänstens öppenvård. 11 barn i åldern 7-16 år och 14 socionomer har intervjuats. Barnen intervjuades, med ett undantag, enskilt och socionomerna i fokusgruppsintervjuer. Barnen hade en pågående insats på öppenvården och socionomerna var anställda på öppenvården för barnfamiljer. Tanken är att skapa kunskap om barn och ungas delaktighet och aktörskap, som går att använda i det praktiska sociala arbetet.

REFERENSER TILL PUBLIKATIONER

Markström, A., Andersson, C., Björkhagen Turesson, A., & Plantin, L. (2024). A collaborative process: child participation in interventions provided by Swedish child and family welfare services. *Nordic Social Work Research*, 1-14. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2024.2317217>

Markström, A. (2024). *Barns delaktighet och aktörskap i mötet med socialtjänstens öppenvård* (Licentiate dissertation, Malmö University Press). <https://doi.org/10.24834/isbn.9789178774746>

Se alla publikationer som hör till forskningsprojektet

Annica Markström
annica.markstrom@malmo.se
072 993 68 60

Malmö stad

MALMÖ
UNIVERSITET